

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium
info@agri.ee;
hellika.kallaste@agri.ee

Teie 12.02.2025 nr 1.4-3/91

Meie 27.02.2025 nr 4/35

**Arvamuse esitamine regionaal- ja
põllumajandusministri määruse
„Põllumajandusministri 11. märtsi 2015. a
määruse nr 24 „Müügapakendisse pakendamata
toidu toidualase teabe esitamise nõuded“
muutmine“ eelnõu kohta**

Lugupeetud Piret Hartman!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) soovib avaldada arvamust regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 11. märtsi 2015. a määruse nr 24 „Müügapakendisse pakendamata toidu toidualase teabe esitamise nõuded“ muutmine“ eelnõu kohta, millega muu hulgas on plaanis kehtestada toitlustusasutustele kohustus esitada füüsilise vahendi kaudu (nt tahvlil või menüüs) pakendamata toidu koostisosana kasutatud värsked, jahutatud ja külmutatud liha (sh hakkliha) puhul looma kasvatamise riik, kellelt liha on saadud.

Toetame eesmärki soodustada Eestis tänasest veelgi rohkem kohaliku liha kasutamist, kuid me ei toeta eelnõuga kavandatud lahendust, millega on kavas kohustada toitlustusettevõtteid esitama kliendile teavet toidu koostisosana kasutatud värsked, jahutatud ja külmutatud veise-, sea-, kitse-, lamba- ja kodulinnuliha kasvatamise riigi kohta (eelnõu § 1 p 3-4). Oleme muudatusele vastu järgmistel põhjustel.

1. Meie hinnangul ei pea riik ettevõtjatele lisabürokraatia, täiendavate kulutuste ja halduskoormuse tekitamise läbi tegelema tarbijate harimisega. Tarbijate harimisega tegelemine peab jääma siiski tarbijate ning tarbijakaitseorganisatsioonidele. Tarbijal on võimalik oma valikuid teha ka muul moel, sh küsides infot toiduainete päritolu kohta toitlustuskohas kui tal see soov on. Seejuures on igal toitlustusasutusel vabatahtlikult võimalik tooraine päritoluteavet tarbijatele jagada ka hetkel ning seda ka tehakse, kui see on ettevõtte seisukohast mõistlik ja kasulik. Mistõttu ei tohi selline kohustus olla õigusaktist tulenev miinimumnõue, mis kehtib kõigile. Näeme, et riigi sekkumine on hetkel täiesti ebavajalik, sest tegemist ei ole elu ega tervist kuidagi ohustavate probleemidega. Lisaks näeb uuendatud koalitsioonileppe tegevuskava ette, et „Vähendame reguleerimist ja kehtestame reegli, et iga uue ettevõtetele halduskoormust toova nõude kehtestamiseks on vaja üks

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Kõige liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsendi puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Koda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

olemasolevatest nõuetest kehtetuks tunnistada.“ Eelnõuga plaanitav ei ole meie hinnangul selle põhimõttega kooskõlas.

2. Lisaks ei pane Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1169/2011 (nn toidualase teabe määrus) kohustust tootlustusettevõtetele esitada liha päritoluriigi info pakendamata toidu puhul (artikkel 44). Sellist kohustust ei ole näiteks naaberriik Läti ega ka Leedu ning Saksamaa kehtestanud. Mistõttu oleme seisukohal, et kuni selline kohustus ei tule Euroopa Liidu õigusaktist, pole seda vaja kehtestada ning sellega juurde luua ettevõtjatele lisakulutusi tekitavat bürokraatiat.
3. Eelnõu seletuskirja mõjude analüüsis on märgitud: *„Ettevõtjatele tekkivaid lisakulusid on keeruline hinnata, sest need on ettevõttepõhised. Eeldatavalt kaasneb suurem halduskoormus nendele tootlustusettevõtetele, kelle menüüs on suurem valik erinevaid liha sisaldavaid toite ning kes kasutavad toidu valmistamisel eri päritolu liha. Värskest, jahutatud või külmutatud veise-, sea-, kitse-, lamba- ja kodulinnulihast toitu valmistavatele tootlustusettevõtetele avalduv mõju on suurem võrreldes nendele ettevõtetele kaasneva mõjuga, kes kasutavad toidu valmistamisel peamiselt mujalt sisse ostetud lihavalmistisi ja lihatooteid. Toidu koostisosana kasutatava liha päritoluteave võib muutuda tihti, mistõttu kaasneb asjaomase teabe pakkumisega arvestatav regulatiivne koormus.“* (lk 15).

Kaubanduskoja hinnangul ei ole plaanitava muudatuse mõjusid ettevõtjatele piisavalt analüüsitud, võttes seejuures arvesse juba kehtivaid kohustusi, maksutõuse ja inflatsiooni. Kui ettevõtte menüüs on nt 15 erinevat värsket liha sisaldavat sööki, siis olenevalt tooraine kättesaadavusest, võib tekkida vajadus kõigi füüsilisel kujul olevate menüüde muutmiseks pea igapäevaselt. Seejuures ei selgu eelnõust ega seletuskirjast, kas ka siseelundite (nt maks ja süda) ning vere päritolu kohta on vaja teavet esitada. Liha isevarustatuse tase on erinev, nt linnuliha puhul on see Statistikaameti andmetel 2023. aastal 61%, sealihal 77% ning veiseliha puhul 118%. Seega on vajadus teiste riikide liha järgi olemas, eriti linnuliha puhul, mille tarbimine järjest kasvab. Kuid eelnõu ei oma meie hinnangul nii suuri positiivseid mõjusid, mis aitaks loomakasvatusevõtetele teha investeringuid uute tootmisüksuste loomiseks, et isevarustatuse taset tõsta.

4. Lisaks juhime tähelepanu, et eelnõu seletuskirjas ei ole analüüsitud, kui palju riigi eelarvet mõjutab lisanduvate ülesannete ja halduskoormuse tekkimisel Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalveametnike koolitamine ning võimalik ametkonna suurenemine.
5. Tekib küsimus, miks on ministeerium eesmärgiks võtnud reguleerida ainult liha päritolu, aga mitte köögiviljade (nt porgandite ja kapsa) või tatra ja muude toiduainete päritolu? Seejuures on eelnõu seletuskirjas viidatud koalitsioonileppe punktidele, mille kohaselt on valitsuse eesmärgiks otsida võimalusi kasutada avalikus tootlustamises senisest suuremas mahus kohalikku ja tervislikku toitu ning suurendada taimse toidu osakaalu, mitte ainult kohaliku liha tarbimise suurendamine. Meie hinnangul ei ole vajalik kehtestada selliseid päritoluteabe reegleid, kuid hetkel jääb ebaselgeks, miks soovib ministeerium kehtestada nõude kehtestada pakendamata toidu koostisosana kasutatud värsket, jahutatud ja külmutatud liha.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Eeltoodust tulenevalt teeme ettepaneku jätta eelnõust välja § 1 p-s 3 ja 4 toodud kohustus tootlustusasutustele esitada füüsilise vahendi kaudu pakendamata toidu koostisosana kasutatud värske, jahutatud ja külmutatud liha (sh hakkliha) puhul looma kasvatamise riik, kellelt liha on saadud.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti ja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts
Peadirektor

Ann Raun ann.raun@koda.ee 6040071